KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 7.5.2008
KOM(2008) 249 v konečnom znení

2008/0095 (CNS)

Návrh na

ROZHODNUTIE RADY

v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy
o prijatí jednotnej meny Slovenskom 1. januára 2009

(predložená Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Návrh Komisie na rozhodnutie Rady v súlade s článkom 122 ods. 2

Rada 3. mája 1998 rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Portugalsko, Rakúsko a Fínsko splnili potrebné podmienky na prijatie spoločnej meny 1. januára 1999. Dánsko a Spojené kráľovstvo využili doložky o možnosti neúčasti, preto ich Rada neposudzovala. Grécko a Švédsko posudzovala Rada ako členské štáty, pre ktoré platí výnimka. Rada 19. júna 2000 rozhodla, že Grécko spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2001. Štáty, ktoré vstúpili do Európskej únie 1. mája 2004 (Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovinsko a Slovensko) sa stali členskými štátmi, pre ktoré platí výnimka v súlade s článkom 4 príslušného aktu o pristúpení. Rada 11 júla 2006 rozhodla, že Slovinsko spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2007. Bulharsko a Rumunsko, ktoré pristúpili k Európskej únii 1. januára 2007, sa stali členskými štátmi, pre ktoré platí výnimka v súlade s článkom 5 príslušného aktu o pristúpení. Rada 10. júla 2007 rozhodla, že Cypru a Malta spĺňajú potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2008.

V článku 122 ods. 2 sú stanovené postupy na zrušenie výnimky. Tieto postupy sa majú otvárať aspoň raz za dva roky alebo na požiadanie členského štátu, pre ktorý platí výnimka. Podľa týchto postupov Komisia a Európska centrálna banka musia v súlade s článkom 121 ods. 1 informovať Radu o pokroku, ktorý členské štáty, pre ktoré platí výnimka, dosiahli pri plnení záväzkov týkajúcich sa uskutočnenia hospodárskej a menovej únie. Komisia môže na základe vlastnej správy a správy ECB predložiť Rade návrh na rozhodnutie Rady o zrušení výnimky členských štátov, ktoré spĺňajú potrebné podmienky.

Posledné pravidelné konvergenčné správy Komisie a ECB boli prijaté v decembri 2006. Dánsko a Spojené kráľovstvo nevyslovili želanie prijať jednotnú menu. Preto posúdenie stavu konvergencie za rok 2008 zahŕňa týchto desať členských štátov, pre ktoré platí výnimka: Bulharsko, Českú republiku, Estónsko, Lotyšsko, Litvu, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko a Švédsko. Bulharsko a Rumunsko, ktoré pristúpili k EÚ 1. januára 2007, sa posudzujú po prvý raz. Zároveň Slovensko predložilo 4. apríla 2008 žiadosť o posúdenie splnenia potrebných podmienok na prijatie eura 1. januára 2009.

Konvergenčnú správu Komisie za rok 2008 prijalo kolégium 7. mája 2008. ECB prijala svoju správu 6. mája. Správy obsahujú preskúmanie zlučiteľnosti vnútroštátnych predpisov, vrátane štatútu národnej centrálnej banky, s článkami 108 a 109 Zmluvy a so štatútom ESCB a ECB. V správach sa takisto posudzuje dosiahnutie vysokého stupňa stálosti konvergencie, a to odkazom na plnenie konvergenčných kritérií a zohľadňuje sa v nich niekoľko ďalších faktorov, ktoré sú uvedené v záverečnom pododseku článku 121 ods. 1.

Komisia vo svojej správe o konvergencii konštatuje, že spomedzi posudzovaných členských štátov iba Slovensko spĺňa podmienky na prijatie eura a predpokladá, že Rada prijme odporúčanie Komisie na zrušenie postupu platného pri nadmernom deficite.

Na základe svojej správy a správy ECB Komisia prijala pripojený návrh na rozhodnutie Rady o zrušení výnimky pre Slovensko s platnosťou od 1. januára 2009.

2008/0095 (CNS)

Návrh na

ROZHODNUTIE RADY

v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovenskom 1. januára 2009

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 122 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na správu Komisie[1],

so zreteľom na správu Európskej centrálnej banky[2],

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na rokovanie Rady zasadajúcej v zložení hláv štátov alebo vlád,

keďže:

(1) Tretia etapa hospodárskej a menovej únie (ďalej len „HMÚ“) sa začala 1. januára 1999. Rada na svojom zasadnutí v Bruseli 3. mája 1998 v zložení hláv štátov alebo vlád rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko splnili potrebné podmienky na prijatie spoločnej meny 1. januára 1999[3].

(2) Rozhodnutím 2000/427/ES[4] Rada rozhodla, že Grécko spĺňa potrebné podmienky na prijatie jednotnej meny 1. januára 2001. Rozhodnutím 2006/495/ES[5] Rada rozhodla, že Slovinsko spĺňa potrebné podmienky na prijatie jednotnej meny 1. januára 2007. Rozhodnutím 2007/503/ES[6] a 2007/504/ES[7] Rada rozhodla, že Cyprus a Malta spĺňajú potrebné podmienky na prijatie jednotnej meny 1. januára 2008.

(3) V súlade s odsekom 1 protokolu o určitých ustanoveniach vzťahujúcich sa na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska pripojeného k zmluve, Spojené kráľovstvo Rade oznámilo, že nemá v úmysle prejsť od 1. januára 1999 do tretej etapy hospodárskej a menovej únie. Toto oznámenie sa nezmenilo. V súlade s ods. 1 protokolu o určitých ustanoveniach vzťahujúcich sa na Dánsko pripojeného k zmluve a rozhodnutím, ktoré hlavy štátov a vlád prijali v Edinburgu v decembri 1992, Dánsko oznámilo Rade, že sa nepripojí k tretej etape hospodárskej a menovej únie. Dánsko nepožiadalo o začatie postupu uvedeného v článku 122 ods. 2 Zmluvy.

---

1 Správa prijatá 7. mája 2008 - KOM(2008) 248.
2 Správa prijatá 6. mája 2008.
3 Rozhodnutie 1998/317/ES (Ú. v. ES L 139, 11.5.1998, s. 30).
4 Ú. v. ES L 167, 7.7.2000, s.19.
5 Ú. v. EÚ L 195, 15.7.2006, s. 25.
6 Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s.29.
7 Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 32.

(4) Na základe rozhodnutia 98/317/ES má Švédsko výnimku vymedzenú v článku 122 Zmluvy. V súlade s článkom 4 Aktu o pristúpení z roku 2003[8] Česká republika, Estónsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Poľsko a Slovensko majú výnimku vymedzenú v článku 122 Zmluvy. V súlade s článkom 5 príslušného Aktu o pristúpení z roku 2005[9] majú Bulharsko a Rumunsko výnimku vymedzenú v článku 122 Zmluvy.

(5) Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) bola založená 1. júla 1998. Európsky menový systém bol nahradený mechanizmom výmenných kurzov, ktorého zavedenie bolo schválené uznesením Európskej rady o zavedení mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie zo 16. júna 1997[10]. Postupy mechanizmu výmenného kurzu v tretej etape hospodárskej a menovej únie (ERM II) boli stanovené v dohode z 16. marca 2006 medzi Európskou centrálnou bankou a národnými centrálnymi bankami členských štátov mimo eurozóny, ktorou sa stanovujú prevádzkové postupy mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie[11].

(6) V článku 122 ods. 2 Zmluvy sú stanovené postupy na zrušenie výnimky príslušných členských štátov. Podľa tohto článku Komisia a ECB najmenej raz za dva roky alebo na žiadosť členského štátu, pre ktorý platí výnimka, informujú Radu v súlade s postupom stanoveným v článku 121 ods. 1 Zmluvy. Posledné pravidelné konvergenčné správy Komisie a ECB boli prijaté v máji 2008. Slovensko 4. apríla 2008 predložilo formálnu žiadosť o posúdenie konvergencie.

(7) Vnútroštátne právne predpisy v členských štátoch vrátane štatútov národných centrálnych bánk sa musia prispôsobiť v súlade s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť s článkami 108 a 109 Zmluvy a so štatútom Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „štatút ESCB“). Správy Komisie a ECB poskytujú podrobné posúdenie zlučiteľnosti právnych predpisov Slovenska s článkami 108 a 109 Zmluvy a so štatútom ESCB.

(8) Podľa článku 1 protokolu o konvergenčných kritériách uvedených v článku 121 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva kritérium cenovej stability uvedené v prvej zarážke článku 121 ods. 1 Zmluvy znamená, že členský štát má udržateľnú stabilitu cien a počas posledného roka pred preskúmaním vykazuje priemernú mieru inflácie, ktorá nepresahuje viac ako o jeden a pol percentuálneho bodu miery inflácie najviac troch členských štátov, ktoré v oblasti stability cien dosiahli najlepšie výsledky. Na účely kritéria cenovej stability sa inflácia meria podľa harmonizovaných indexov spotrebiteľských cien (HISC) stanovených v nariadení Rady (ES) č. 2494/95 z 23. októbra 1995 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien[12]. Na posúdenie kritéria cenovej stability sa inflácia v členskom štáte merala pomocou percentuálnej zmeny aritmetického priemeru 12 mesačných indexov vo vzťahu k aritmetickému priemeru 12 mesačných indexov za predchádzajúce obdobie. Tri členské štáty, ktoré v období jedného roka vrátane marca 2008 dosiahli najlepšie výsledky v oblasti stability cien, boli Malta, Holandsko a Dánsko s mierami inflácie 1,5 %, 1,7 % a 2,0 % v uvedenom poradí. V správach Komisie a ECB sa posudzovala

---

8 Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 33.

9 Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 203.

10 Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 5.

11 Ú. v. EÚ C 73, 25.3.2006, s. 21. Dohoda zmenená a doplnená dohodou zo 14. decembra 2007 (Ú. v. EÚ C 319, 29.12.2007, s. 7).

12 Ú. v. ES L 257, 27.10.1995, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer inflačných mier členských štátov s najlepšou stabilitou cien plus 1,5 percentuálneho bodu. Na tomto základe referenčná hodnota za jednoročné obdobie končiace v marci 2008 bola 3,2 %.

(9) Podľa článku 2 protokolu o konvergenčných kritériách uvedeného v článku 121 Zmluvy kritérium rozpočtovej pozície verejnej správy uvedené v druhej zarážke článku 121 ods. 1 Zmluvy znamená, že v čase skúmania sa na členský štát nevzťahuje rozhodnutie Rady podľa článku 104 ods. 6 Zmluvy o existencii nadmerného deficitu.

(10) Podľa článku 3 protokolu o konvergenčných kritériách uvedených v článku 121 Zmluvy kritérium účasti na mechanizme výmenných kurzov Európskeho menového systému uvedené v tretej zarážke článku 121 ods. 1 Zmluvy znamená, že členský štát dodržiava normálne fluktuačné rozpätie, ktoré je ustanovené mechanizmom výmenných kurzov (MVK) Európskeho menového systému bez toho, aby bol výmenný kurz vystavený silným tlakom minimálne počas dvoch posledných rokov pred preskúmaním. Konkrétne členský štát nesmel v rovnakom období devalvovať z vlastného podnetu dvojstranný stredný kurz svojej meny voči mene ktoréhokoľvek iného členského štátu. Od 1. januára 1999 ERM II poskytuje rámec na posudzovanie plnenia kritéria výmenného kurzu. Pri posudzovaní plnenia tohto kritéria Komisia a ECB vo svojich správach skúmali dvojročné obdobie, ktoré sa skončilo 18. apríla 2008.

(11) Podľa článku 4 protokolu o konvergenčných kritériách uvedených v článku 121 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva konvergenčné kritérium úrokových sadzieb uvedené vo štvrtej zarážke článku 121 ods. 1 Zmluvy znamená, že priemerná dlhodobá nominálna úroková sadzba členského štátu, sledovaná v období jedného roka pred preskúmaním, nepresahuje o viac než dva percentuálne body úrokové sadzby najviac troch členských štátov, ktoré v oblasti stability cien dosiahli najlepšie výsledky. Na účely konvergenčných kritérií úrokových sadzieb boli použité porovnateľné úrokové sadzby dlhodobých štátnych dlhopisov s 10-ročnou splatnosťou. S cieľom posúdiť plnenie kritéria úrokovej sadzby sa v správach Komisie a ECB zohľadňovala referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer nominálnych dlhodobých úrokových sadzieb troch členských štátov s najlepšou stabilitou cien plus dva percentuálne body. Na tomto základe referenčná hodnota za jednoročné obdobie, ktoré sa skončilo v marci 2008, bola 6,5 %.

(12) V súlade s článkom 5 protokolu o konvergenčných kritériách uvedeného v článku 121 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva Komisia poskytne údaje, ktoré sa použili pri súčasnom posúdení plnenia konvergenčných kritérií. Komisia poskytla údaje na prípravu tohto návrhu. Komisia poskytla rozpočtové údaje po tom, čo členské štáty predložili do 1. apríla 2008 svoje správy v súlade s nariadením Rady (ES) č. 3605/93 z 22. novembra 1993 o uplatňovaní protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva[13].

(13) Na základe správ, ktoré predložili Komisia a ECB pokroku, ktorý Slovensko dosiahlo pri plnení záväzkov týkajúcich sa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie, Komisia dospela k záveru, že:

---

[13] Ú. v. ES L 332, 31.12.1993, s. 7. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 2103/2005 (Ú. v. EÚ L 337, 22.12.2005, s. 1).

a) Na Slovensku sú vnútroštátne právne predpisy, vrátane štatútu národnej centrálnej banky, zlučiteľné s článkami 108 a 109 Zmluvy a so štatútom ESCB/ECB.

b) Pokiaľ ide o plnenie konvergenčných kritérií uvedených v štyroch zarážkach článku 121 ods. 1 Zmluvy zo strany Slovenska:

– priemerná miera inflácie na Slovensku bola za rok, ktorý sa skončil v marci 2008, vo výške 2,2 %, čo je značne pod úrovňou referenčnej hodnoty a pravdepodobne pod ňou zostane aj v nasledujúcich mesiacoch, aj keď sa rozpätie zníži,

– rozpočtový deficit na Slovensku zaznamenal hodnoverný a udržateľný pokles pod 3 % HDP; Komisia preto odporúča Rade zrušiť rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu na Slovensku,

– Slovensko je od 28. novembra 2005 členom ERM II; počas dvojročného obdobia, ktoré sa skončilo 18. apríla 2008, slovenská koruna (SKK) nebola vystavená silným tlakom a Slovensko nedevalvovalo z vlastného podnetu dvojstranný stredný kurz SKK voči euru,

– počas ročného obdobia, ktoré sa skončilo v marci 2008, dosahovala dlhodobá úroková sadzba na Slovensku v priemere 4,5 %, čo je pod úrovňou referenčnej hodnoty.

c) Na základe posúdenia právneho súladu a splnenia konvergenčného kritéria, ako aj ďalších faktorov a za predpokladu, že Rada zruší rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu, Slovensko spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura.

(14) Rada, konajúca na základe odporúčania Komisie zrušila rozhodnutie Rady o existencii nadmerného deficitu na Slovensku 3. júna 2008[14].

(15) Rada kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie rozhodne, ktoré členské štáty, pre ktoré platí výnimka, spĺňajú potrebné podmienky na prijatie jednotnej meny a zruší výnimky týchto členských štátov,

[14] Ú. v. EÚ L , , s. .

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Slovensko spĺňa potrebné podmienky na prijatie jednotnej meny. Výnimka v prospech Slovenska uvedená v článku 4 Aktu o pristúpení z roku 2003 sa zrušuje s platnosťou od 1. januára 2009.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V

Za Radu
predseda